

Pestalozzi.

Pestalozzi, rojen v 12. dan januarja 1746. l. v Zürichu na Švicarskem, bil je najslavnejši pedagog novejšje dóbe. On ne samó, da je dobro razumel ideje svojega predhodnika Amosa Komenskega, nego prizadeval si je z vsemi silami, da bi jih spravil tudi v življenje. Pestalozzi je bil mož, ki je vse svoje življenje in premoženje obrnil v to, da bi bili ljudje z dobro odgojo in dobrim, temeljitim podukom boljši in srečnejši na svetu. Mnogim ubožnim otročičem je bil on oče, mati in učitelj. Vzel jih je k sebi v hišo in jim dajal od svojega kruha. Po ves dan je bil v njihovej sredi, ljubil jih je, kakor bi bili njegovi lastni otroci. Če so oboleli, čul je po noči pri njihovej postelji. Po dnevi jih je podučeval, in zvečer je molil z njimi. Njegova postelja je stala v sredi otročjih postelj; on je bil zadnji, ki je šel spat, in prvi, ki je zjutraj vstal.

Njegovo plemenito sree ni želelo družega, nego srečne storiti vse ljudi. Nikoli ni iskal samega sebe, in njegova darežljivost ga je pripravila tako daleč, da je osiromašil.

Kadar ni mogel več svojega kruha deliti z ubožnimi otroci, pisal je prekrasne knjige. V teh

in na tisoče ljudi je čitalo njegove spise z največjim veseljem. Knezi in občine so zaukazovale ljudske šole zidati in v teh šolah podučevati po njegovem navódu. Tako je bil Pestalozzi učitelj učiteljev.

Ko je bil prišel 1813. leta kralj Pruski v óni kraj, kjer je živel Pestalozzi, bil je Pestalozzi zeló bolan. Vender ga je hotel videti kralj ter je ukazal učitelju Ramsauerju, da ga k njemu pripelje, ker se mu bi rad zahvalil za veliko skrb in zboljšanje ljudskega šolstva v Prusiji. Med potjo je Pestalozzi takó onemogel, da je padel večkrat v omedlevica, in Ramsauer je bil primoran vzeti ga iz voza in prenesti v bližnjo hišo. Ko ga je spremljevalec opominal, da bi bilo boljše, vrniti se domóv, odgovoril mu je Pestalozzi: „Mólič! jaz moram govoriti s kraljem, naj bi me stalo tudi moje življenje! Ako moja beseda s kraljem pripomore v to, da samó jeden otrok na Pruskem dóbi boljša vzrejo in boljši poduk, to je meni plačila dosti!“

Pestalozzi.

knjigah je prosil ljudi, da bi zidali učilnice in vse storili, česar je treba v boljšo izgojo mladine. S pomočjo obilih dobrotnikov je ustanovil pozneje sam tako šolo, s katero je pokazal, kako se otroci najbolje vzgajajo in podučujejo. Od daleč in blizu so prihajali učitelji k njemu, da bi ga videli in slišali v njegovej šoli,

Pestalozzi, vzor prave ljudske šole, prijatelj ljudi in še posebno otrok, umrl je vže davno, ali njegov duh živi še vedno pri vseh ónih učiteljih, katerim je prva skrb ljudska sreča, blagostanje in izomika. I. T.

Zakaj čebele slavé sveti večer.

Pripovedka nam pripoveduje, da so čebele na badnjik (sveti večer) vso noč, ko se je porodil Jezus, navadno vesele. Skačejo in zujejo, a matica poje, da se je ne moreš dosti naslišati. Vprašajmo čebele, vprašajmo njihovo kraljico, zakaj so tako vesele, in čebele nam porekó tako-le:

„Ko sta sv. Jožef in Marija prišla v Betlehem, nista mogla v mestu nikjer prenočiti, ker so bile vse hiše prenapolnene tujih ljudi. Šla sta zatorej iz mesta vën na polje in našla ubožen hlev, pred katerim sta se ustavila. V isti čas stopi star pastir iz hleva ter ju nagovori, da naj pri njem ostaneta. Jožef in Marija stopita v hlev in pastir reče svojej ženi: „Postrézi tujcema a jaz poženem ovce na pašo, da bode nekoliko več prostora pod našo ubožno streho. Nu predno otidem, prižgati hočem še voščeno svečo, da se vidimo.“ Prižgavši svečo, otide.

Za malo časa je bila temna noč in v tej noči je prišel Jezus na svet. Sveta Devica Marija je povila dete Jezuščka v plenice in ga položila v jaslíce. Jožef in Marija sta slavila in častila Boga za toliko milost in dobroto.

In zato, ker je voščena sveča razsvetljevala hlev, v katerem se je porodilo sveto Dete Jezušček, slavé tudi čebele badnjik in božično noč z velikim veseljem in radostjo. A to ne samó lani in letos, nego slavile ga bodo do konca dni, dokler bode stal svet. In pravo imajo pridne bučelice, ker voščene sveče so od voska, katerega one nabirajo po evetji z velikim trudom in trpljenjem. Čebelice časté Bogá, našega očeta, ker jih je také odlikoval, da je hlevce, v katerem se je porodil Jezus, razsvetljevala voščena sveča.

Kadar vam stariši na sveti večer pripravijo in nakitijo božično drevesce, da bi vam ljubi Jezušček prinesel lepih daril, postavijo nanj raznobojne voščene svečice, katere potem prižgó. Vse to storé vaši stariši zato, da bi vam naredili veliko veselje na božični večer, ter bi ob enem počastili tudi sveto Dete Jezuščka, kakor je to storil nekdam óni stari pastir, ki je na čast svojima gostoma sv. Jožefu in Devici Mariji prižgal voščeno svečo.

Otroci! kadar bodete na sveti večer videli na božičnem drevescu svitle lučice goreti spomnite se onega ubožnega hlevca, v katerem je prišel naš odrešenik Jezus na svet; spomnite se onega starega pastirja in njegove voščene sveče ter recite: Tebi na čast, o Jezus ljubi, naj goré te svečice, Tebi se klanjamo, v Tvoje sveto imé verujemo.

To vam sem napisal zato, da znate in pripovedujete ónim, kateri tega še niso slišali. Oni, katerim bodete to pripovedovali, razveselili se bodo tega in z veseljem prižgali svečice na čast svetemu detetu Jezuščku, njegovej sv. materi Mariji in njegovemu redniku sv. Jožefu. Pr. M. Kobali.